

Ana Čigon

POLITIKA MAČKA MED VRATI

Večmedijska instalacija

16. 5.–21. 6. 2025, Carinarnica, Erjavčeva ulica 53, 5000 Nova Gorica

Večmedijska instalacija Ane Čigon Politika Mačka med vrati izhaja iz animirane satire Maček med vrati, ki izpostavlja napetost med deklariranimi ideali enotnosti in demokracije Evropske unije ter njeno dejansko migracijsko politiko. Animacija je obenem tudi zgodba o Sloveniji – o njenem perifernem položaju znotraj EU ter o vlogi tranzitne države na balkanski begunski poti. Nasprotje med optimistično podobo Evropske unije in realnostjo njene politike se v animaciji izraža skozi kontrast med vizualno idiličnim, barvitim svetom, ki ga naseljujejo mački protagonisti, ter brutalnostjo izključevanja in izgona, ki eskalira v sklepnih prizorih.

Prostorsko postavitve v Carinarnici uokvirja panelna podoba zgradbe Evropske komisije, ki ponuja ogled insertov animacije in intervjujev z **Aigul Hakimovo**, članico iniciative Infokolpa, ter **dr. Mirjam Milharčič Hladnik**, sociologinjo in znanstveno svetnico na Inštitutu za slovensko izseljenstvo in migracije Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti. V video intervjuju Čigon vprašanja intervjuvankama nadomesti s situacijskimi opisi doživljanja glavnega protagonista animiranega filma Mirnjava, s čimer pripoved animacije subtilno prepleta in nadgrajuje s stvarnimi izkušnjami ter analitičnimi uvidi. Tako preplet osebnega pričevanja in razmislekov o migrantski problematiki v Sloveniji in Evropi v povezavi s satiričnim jezikom animacije *Maček med vrati* rezultira v družbeno-političnem komentarju, ki se dotakne različnih vidikov aktualne globalne migrantske politike.

Čigon kontekstualno obzirnó, s simboličnimi objekti, ki jim pomen izgradi skozi animirani film, poseže tudi v okolje novogoriške Carinarnice, ki je dejansko locirana na mejnem prehodu – na nevtralnici točki, kjer se nasproti slovenskega kulturnega centra represivna evropska migrantska politika izvaja tudi v praksi.

IZJAVA AVTORICE

Primorkam, Primorcem je meja nekaj vsakdanjega, vsak ima svojo zgodbo o njej, v moji generaciji skoraj vsi govorimo italijansko. Kulture so tu zelo prepletene, kuhinje tudi, in to je samo dobro. Nova Gorica je poseben fenomen, s svojo zgodovino in bližino meji naj bi bila vzor povezovanja. A ko se sprehodiš po Erjavčevi do Carinarnice, na drugi strani ceste vidiš štiri italijanske policiste, ustavijo pešce drugačnega videza in takrat se hitro pojavi še slovenska policija in jih zaslišuje. Nato pripelje mimo zelen avtobus z velikim napisom »Gremo brezmejno!«. Toliko o ironiji. Komu to brezmejnost sploh privoščimo?

Naš poskus, da v to strateško točko pripeljemo razstavo, ki nagovarja ravno temo migracij in skuša razblinjati strah in predsodke, je trmast in verjetno naiven poskus v prostor vpeljati več človečnosti in razuma. V svoji animaciji Maček med vrati, katere elementi so predstavljeni na razstavi, sem skušala razkriti dvoličnost in krutost evropskih begunskih politik, kot Evropejka torej izvesti introspekcijo. Za razstavo v Carinarnici sem skušala nadaljevati to razmišljanje. Z Aigul Hakimovo iz iniciative Infokolpa sem se pogovarjala o dejanskih razmerah na balkanski poti, krivicah do ljudi, ki v državo v resnici veliko prispevajo, in potrebi po politikah vključevanja, z Mirjam Milharčič Hladnik iz ZRC SAZU pa sem se pogovarjala o paralelah s Slovenci v tujini in lepotah vzpostavljanja vezi. Vsak namreč lahko postane tujec in vsak ima pravico do odhoda in prihoda. Tega se bi posebej moral zavedati globalni sever, saj je prek vključevanj v vojne in prek globalnega onesnaževanja pogosti krivec za selitve ljudi. V času vse večjega zapiranja, vse skrajnejših desnih populizmov, vojn in podnebne krize je čas, da zberemo pogum za upor vseh vrst, za aktivnosti za boljši svet, naj bodo te še tako naivne. Najslabše je ostati tiho.

Ana Čigon (1982) je umetnica, ki ustvarja na področju umetniškega videa, dokumentarnega in animiranega filma ter performansa. Je akademska slikarka in magistrica umetnosti s področja videa (ALUO), zaključila pa je tudi magistrski študij Interface Cultures v Linzu. V svojih projektih se ukvarja z družbenimi in feminističnimi temami, s temami, povezanimi s spominjanjem in javnimi spomeniki, diskriminiranimi družbenimi skupinami, LGBTIQ+ temami, s kritiko neoliberalizma ipd. V dela pogosto vpleta elemente humorja, ironije in satire. Svoja dela predstavlja na samostojnih in skupinskih razstavah ter filmski festivalih v Sloveniji in tujini. Za svoja dela je prejela več priznanj na področju vizualne in avdiovizualne produkcije. Njena zadnja animacija Maček med vrati je na Festivalu slovenskega filma Portorož prejela posebno omembo strokovne žirije.

FILMSKA EKIPA

Scenaristka, režiserka in avtorica likovne podobe: Ana Čigon

Animacija: Kata Gugić, Ana Čigon, Ana Horvat, Bernarda Kristan, Lea Vučko, Damir Grbanović

Oblikovanje ozadij: Julijana Božič

Montaža: Iva Kraljević

Glasba: Tomaž Grom

Oblikovanje zvoka: Boštjan Kačičnik

Glasovi: Aphra Tesla, Tea Vidmar, Jošt Jesenovec, Blaž Šef, Ana Čigon

Postprodukcija slike: Teo Rižnar

Producentka: Viva Videnović (URGH!)

Koproducentka: Vanja Andrijević (Bonobostudio)

Koprodukcija: [URGH!](#), RTV Slovenija (SI) / Bonobostudio (HR)

S podporo: Slovenski filmski center, Hrvaški avdiovizualni center, Viba film.

Mednarodna distribucija: [Bonobostudio](#) info(a t)bonobostudio.hr

Galerijska distribucija: Ana Čigon mail(a t)anacigon.si

Dostopne kopije: DCP, ProRes HD, H264 HD

RAZSTAVA

Zasnova postavitve: Ana Čigon, Lucija Smodiš

Postavitev razstave: Borut Wenzel

Producent razstave: Društvo slovenskega animiranega filma

Soorganizator razstave: Carinarnica

Podpora: Kinoatelj

Projekt je del uradnega programa Evropske prestolnice kulture 2025 Nova Gorica - Gorica